

İşıqlı sabahlar üçün, parlaq bir gələcək üçün,
çiçəklənən millət üçün, səsi dünyaya yayılacaq bir
gənclik üçün, **düşünərək yaşayanlar üçün**, xoşbəxt bir
ailə üçün, sevincli qəlblər üçün, gülən üzlər üçün,
həyat səhifələrimizi parlaq imza sahiblərinin
qələmi ilə yazmaq üçün

parlaq imzalar

Kitabın sahibi: _____

Oxu tarixi: _____

Ürək ver:     

SİDDHARTHA

(hind hekayəsi)

HERMAN HESSE

Alman dilindən tərcümə:

Nilufər Bəhlulqızı



Baş redaktor: Toğrul MUSAYEV
Redaktor: Toğrul MUSAYEV
Korrektor: Turac ELDARQIZI
Tərtibatçı: İsmayıl SÜLEYMANLI
Cildin dizayneri: Bayram QAFAROV

Hermann Hesse
SIDDHARTHA (*Eine indische Dichtung*)

Herman Hesse
SİDDHARTHA (*hind hekayəsi*)

Bakı, "Parlaq İmzalar" Nəşriyyatı – 2025, 168 səh.

© Hermann Hesse / 1922

© Parlaq İmzalar MMC / 2025

Kitabın bütün hüquqları "Suhrkamp Verlag Berlin"ə aiddir. Kitabın Azərbaycan dilində nəşr hüququ "Parlaq İmzalar" Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın bütün hüquqları qorunur. İcazəsiz olaraq hər hansı vasitə ilə nəşri və yayımlanması qadağandır.

Parlaq İmzalar Nəşriyyatı | 148
Herman Hesse | 2



www.parlaqimzalar.az
info@parlaqimzalar.az
f i /parlaqimzalar
0559697259 / 0559897259

Mətbəə: "AVE PRINT" MMC
SENTYABR / 2025

Herman Hesse 1877-ci il iyul 2-də Almaniyanın Kalv şəhərində anadan olub. Atası missioner, anası isə teoloq qızı idi, bu da onun yaradıcılığında din və məənəviyyat mövzularının əsas yer tutmasına səbəb olub. Məktəb illərində yaşadığı çətinliklər və gəncliyində keçirdiyi böhranlar onun psixoloji dərinliyini artırıb. İkinci romanı “Çarxlar altında” məhz o dövrdə keçirdiyi ekzistensial dəyişikliklərdən bəhs edir.

Hesse ədəbiyyata şeirlə başlamış, lakin daha sonra romanları ilə dünya şöhrəti qazanmışdır.

Ən məşhur əsərləri arasında “Siddhartha”, “Knulp”, “Yalquzaq”, “Muncuq oyunu” yer alır. Hesse bu romanlarda cəmiyyətin təzyiqlərindən qaçan, daxili azadlığını axtaran və öz yolunu tapan fərdlərin hekayələrini yazıb.

1946-cı ildə ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatına layiq görülüb. Yaradıcılığı boyunca müharibə və millətçiliyə qarşı çıxışlar edib.

Herman Hesse 9 avqust 1962-ci ildə İsveçrədə vəfat edib.

Nilufər Bəhlulqızı 1970-ci il oktyabrın 25-də Bakıda anadan olub. 1977-87-ci illərdə Buzovna qəsəbəsidəki 26 №-li məktəbdə təhsil alıb. 1987-ci ildə APXDİ-nin Tərcümə fakültəsinə daxil olub. 1992-ci ildən həmin institutda işləməyə başlayıb. Hal-hazırda ADU-nun Tərcümə fakültəsinin Xarici dillər kafedrasının dosentidir.

Frans Kafkanın “Çevrilmə” hekayəsini, Vulf Dornun “Psixiatr” romanını tərcümə edib. Bundan əlavə, mütəmadi olaraq “Ədəbiyyat” qəzeti və “Xəzər” jurnalında tərcümələri çap olunur.

Mündəricat

I HİSSƏ

Brahman oğlu	13
Samanaların arasında	25
Hautama	39
Oyanış	51

II HİSSƏ

Kamala	59
Uşaq xasiyyətli adamların yanında	77
Sansara	89
Çayın sahilində	101
Bərəçi	116
Oğul	132
Om	144
Qovinda	153

Əziz və hörmətli Romen Rollan,

*1914-cü ilin payızından etibarən təzəcə
başlamış mənəvi təngnəfəslik qəfildən məni
də boğmağa başladı və biz bir-birimizə uzaq
sahillərdən eyni ümumbəşəri dəyərlərə inam
hissi ilə əl uzatdıq – o vaxtdan bəri sizə qarşı
bəslədiyim sevgimin bir nişanəsini, eyni
zamanda yaradıcılığımın bir nümunəsini
təqdim etmək istəyirəm ki, mənim
düşüncə dünyam ilə tanış olasınız.*

*Xahiş edirəm, icazə verin,
hələ tamamlanmamış hind hekayəmin
birinci hissəsini sizə ithaf edirəm.*

Sizin Herman Hesse

I HISSƏ

Brahman oğlu

Evin kölgəsində, çayın günəşli sahilində, qayıqların yanında, sal ağaclarının meşəsində¹, əncir ağacının kölgəsində yaraşıqlı, gənc şahintək vüqarlı Siddhartha dostu, brahman oğlu Qovinda ilə birlikdə böyüyüb boya-başa çatmışdı. Günəş onun bəyaz çiynlərini çayda çimərkən, sahilə gəzərkən, dini ayinlər zamanı yuyunarkən və müqəddəs Qurban mərasimlərində iştirak edərkən qarsıdib qaraltmışdı. Manqo bağlarının kölgəliyi, tay-tuşları ilə oynadığı oyunlar, anasının zümzümələri, müqəddəs Qurban ayinləri, alim atasının öyrətdikləri, müdrik qocaların söhbətləri... Bütün bunlar Siddharthanın qara gözlərində əks olunmuşdu. Bir müddət idi ki, Siddhartha müdriklərin söhbətlərinə qatılır, Qovinda ilə birlikdə hansısa mövzunu müzakirə edir, dərin düşünməyin sirlərinə yiyələnir və meditasi-

1. Sal ağacı – Hinduizm və Buddizmdə müqəddəs sayılır; deyilənə görə, Budda sonuncu böyük nirvanaya çatdığı zaman iki sal ağacının kölgəsində yatıb. Bu ağacdən eyni zamanda hindu məbədlərin inşasında istifadə olunur. – Tərc.

ya etməyi öyrənirdi. Hətta ən ülvî söz olan *om*-u¹ belə səssiz deyirdi, nəfəs alarkən onu içinə çəkməyi və nəfəs verərkən bayıra buraxmağı bacarırdı. Bütün ruhu, bütün varlığı aydın düşüncənin işığı ilə nura qərq olmuşdu. O artıq əbədi, kainatla vəhdət təşkil edən atmanı² içində hiss edə bilirdi.

Oğlunun itaəti və elmə olan həvəsi atasının ürəyini dağa döndərirdi, onun simasında böyük bir müdrikin, kahinin, bir brahman zadəganının yetişdiyini görürdü.

Güclü, yaraşıqlı Siddharthanın gəlişi, oturuşu, duruşu, şux yerişi, ədəb-ərkanı anasının da qəlbini qürur hissi ilə doldururdu.

Siddhartha şəhərə çıxarkən başını dik tutub amiranə nəzərlərlə ətrafa baxanda, əzələli yancaqlarını bas-basa gəzəndə gənc brahman qızlarının qəlbinə od düşürdü.

Amma onu ən çox dostu, brahman oğlu Qovinda sevirdi. O, Siddharthanın gözlərinə, məlahətli səsinə, yerisinə, oturub-duruşundakı zərif ədəb-ərkana vurulmuşdu, Siddharthanın etdiyi hər bir şey və dediyi hər bir söz onun üçün qanun idi. Ən başlıcası isə onun ruhuna, dərin, alovlu düşüncələrinə, güclü iradəsinə, yüksək amalına aşıq olmuşdu. Qovinda əmin idi ki,

1. Om və ya aum – Hinduizm və Buddizmdə müqəddəs səs; müqəddəs mətnlərin, mantraların və meditasiyanın əvvəlində tələffüz olunur. Üç hərfdən (a, u, m) ibarətdir və özlüyündə kainatı simvolizə edən ən ali mantradır. – Tərc.

2. Atman – hind fəlsəfəsinin əsas anlayışlarından biri, insanın əbədi, puç olmayan mənəvi mahiyyətini ifadə edir. – Tərc.

Siddhartha adi bir brahman, tənbel məbəəd xidmətçisi, hər cür ovsun duaları satan acgöz alverçi, boş-boş dənışan, xəbis, hiyləgər rahib və çoxlarının sürüsündəki xeyirxah, amma axmaq qoyunlardan biri olmayacaq. Heç Qovinda da belə olmaq istəmirdi. İstəmirdi ki, o da on min brahmandan biri olsun. O məhz Siddhartha-ya oxşamaq, heyran olduğu, kamil insan hesab etdiyi dostu kimi olmaq istəyirdi və əgər Siddhartha nə vaxtsa tanrı olardısı, nə vaxtsa müqəddəslərə qoşulardısı, onda Qovinda da onun ardınca gedəcək, ona bir dost, bir yoldaş, bir nöker, bir silahdaşı və kölgəsi olacaqdı.

Beləcə, Siddhartha hamının sevimlisi idi. O hamıya sevinc bəxş edir, hər kəsin ürəyini ovundururdu.

Ancaq özü bu sevincdən məhrum idi, qəlbini heç cür ovuda bilmirdi. Əncir bağının çəhrayıya bürünmüş yollarında gəzəndə, ətrafı seyr edəndə, günahlarından təmizlənmək üçün hər gün çayda çiməndə, qalın manqo meşəsində qurban ayinini icra edəndə hər hərəkətindən ləyaqət sezilən, hamı tərəfindən sevilib-seçilən bu cavanın öz ürəyindən qara qanlar axırdı. Xəyallar onu rahat buraxmırdı, narahat fikirlər çayın suları ilə axaraq, zülmət səmadakı ulduzlarda sayrışaraq, günəşin şəfəqi altında isinərək onun canına hopurdu. Qurbanlığın tüstüsü ilə havaya qalxan, “Riqveda”nın¹ sətirlərindən süzülən, qoca brahmanların nəsihətlərindən sızan arzular ruhunu alt-üst edirdi.

1. Riqveda – dini ilahilər toplusu, hind sivilizasiyasının ən qədim və müqəddəs mətnlərindən biri hesab olunur. – Tərc.